

Pogled proti vrhu lestvice konkurenčnosti- Singapur

O padcu Slovenije iz 45 na 57 mesto na lestvici globalne konkurenčnosti je bilo že dosti govora. Pogled na vrh lestvice konkurenčnosti pa pokaže, da na vrhu že nekaj časa kraljuje Švica, iz prej tretjega pa se je na drugo mesto uvrstil Singapur.

Državica, v kateri živi le 5 milijonov prebivalcev, od katerih je več kot tretjina priseljenih, je v dobrih petdesetih letih od osamosvojitve povečala BDP/prebivalca od 428 na 43.800 \$ (povprečje OECD je okoli 32.000) !! Poleg strateške lege v ožini med Tajsko in Malezijo, zaradi katere so razvili močno luško dejavnost, nimajo naravnih bogastev iz katerih bi črpali visoko rast BDP, ki je v letu 2010 znašala vrtoglavih 14,5 %. Pa ima strateško lego še vsaj nekaj sosednjih pristanišč v Maleziji, a jim nekaj takega ni uspelo. Ste opazili kake podobnosti s Slovenijo? Kaj dela vlada Singapura drugače, da so naredili tak preboj?

Težko je v kratkem članku zajeti vse ukrepe, mnogi so zelo dolgoročni in pokažejo rezultate šele po 5 do 10 letih, a poskusila bom opozoriti na nekaj pomembno drugačnih, kot smo jih vajeni.

Strogo proti kriminalu in korupciji, a dobro plačani uradniki, če je rast BDP visoka

Zakoni, ki so jih sprejeli, omogočajo zelo učinkovito (tudi hitro!!) kaznovanje kriminala, nekateri bi celo trdili da prestrogo, a zagotovo deluje. Tudi kazni za koruptivna dejanja so izrazito visoke, od denarnih do zapornih, zato si delijo prvo mesto med najmanj koruptivnimi državami na svetu (Slovenija je bila lani 27ta).

Po drugi strani pa so vladni uradniki plačani zelo dobro, primerljivo z multinacionalkami, saj si vlada želi zadržati sposobne in učinkovite uradnike, ki bodo dober partner gospodarstvu in tudi ogromno vlaga v njihovo izobraževanje. Državne uradnike izobražujejo na vrhunskih šolah. A plača je variabilna in vezana na doseganje vladnih ciljev, če je le mogoče, so ti cilji vezani na rast BDP!! Ni jih sram povedati, da njihov premier zasluži več kot 1 mio \$, letne plače ministrov pa so bile preko pol mio \$. Pa kljub temu je delež izdatkov za vladno administracijo¹ v skupnih vladnih izdatkih le slabe 4 odstotke, saj so izredno učinkoviti!! Potem se nihče več ne vpraša, kdo plačuje kavo premieru..

Partnerski odnos s podjetji, spodbujanje tujih vlaganj (FDI)

Vladni uradniki smatrajo podjetja, ki tam delujejo, kot svoje stranke, saj se zavedajo, da je od njih odvisna rast gospodarstva in tudi njihova uspešnost, pri čemer se ne trudijo le zadovoljiti potreb, ki jih imajo podjetja ta hip, ampak poskušajo vnaprej predvideti njihove bodoče potrebe in vzpostaviti infrastrukturo in zagotoviti ustrezno izobražene delavce, ki bo te potrebe

---

¹ Government operating expenditure table
(www.singstat.gov.sg/stats/themes/economy/ess/essa152.xls)

zadovoljevala. Vladna birokracija je učinkovita, probleme podjetij rešujejo hitro brez zapletov in brez odvečnega administriranja. Če npr. podjetje potrebuje lokacijo, lahko prične z delom dva meseca po tem, ko so vstopili v vladni urad. Davčna politika stimulira pritok visoko izobražene delovne sile, saj si želijo predvsem investicij v panogah z visoko dodano vrednostjo, zato je na primer njihova dohodnina nekaj čez 20 %, tudi za višje izobražene kadre. Da bi izravnali budžet, so povečali davke na blago in storitve, s čemer so še dodatno »udarili« po proizvodnji z nizko dodano vrednostjo, ker pač z njo ne morejo več biti konkurenčni. Po drugi strani pa ogromno vlagajo v izobraževanje, vsaj tri vrhunske svetovne izobraževalne ustanove (MIT, Wharton, INSEAD..) imajo tam svoje podružnice. Ni pomembno imeti visoko šolstvo, pomembna je tudi njegova kakovost.

Prav tako so tudi izbrali panoge z visoko dodano vrednostjo (kot ena od teh dejavnosti je biotehnologija), ki jih želijo razvijati in zanje ustvarili idealne pogoje za delo in zgradili odlično infrastrukturo, od prostorov, univerz, R&D centrov in inštitutov, zaščite intelektualne lastnine, načinov privabljanja talentov, sofinanciranja start-up podjetij itd.

Tudi sindikati so v določenem trenutku spoznali, da so podjetja njihovi partnerji, ki jim zagotavljajo bodoča delovna mesta in da so brezumni štrajki kvečjemu škodljivi, saj odganjajo tuje investitorje, ki so pripravljeni vlagati v nova delovna mesta. Po drugi strani pa jih je premier povabil v vlado, kjer soustvarjajo politiko in delujejo za izboljšanje produktivnosti tam, kjer se o njej odloča, aktivno in ne reaktivno. Da je zaposliti in odpustiti delavca tam bistveno lažje, kot pri nas, verjetno ni potrebno posebej obešati na veliki zvon. Pa vendar je brezposelnost nizka in plače precej višje kot v sosednjih državah.

Luka in infrastruktura

Še preden so se odločili investirati v panoge z visoko dodano vrednostjo, so kot državnica, ki izvozi dvakrat več kot znaša njen BDP, poskrbeli za odlično infrastrukturo, ki podpira njihova pristanišča, ki so izjemno učinkovita, velike opuščene komplekse so tudi uporabili za ladjedelnice oz. za popravila ladij. Vlada je tudi podprla projekt vzpostavitve infrastrukture in trgovalne platforme, s katero je Singapur postal eno od treh največjih trgovalnih središč na svetu. Name of the game : EFFICIENCY.. Kljub temu, da so v bližini sosednje države zgradile izredno moderna pristanišča, vanje investirala ogromno, se logisti po začetni euforiji nižje cene vračjo v Singapur, saj učinkovitost daleč odtehta ceno in morebitne težave zaradi korupcije, štrajkov ipd..

Lahko bi še naštevala, a naj bo to za dober uvod.. Vse se da, če obstaja volja in znanje..

Mirjana D. Perko

